PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Olen paljon tekemisissä ihmisten kanssa, jotka metsästävät. **KIRJOITUSKILPAILUN VOITTAJA ERKKI KEIHÄS**

13.04.15

Aurinko nousee
Helsingissä kello 6.10
ja laskee kello 20.33
Oulussa kello 5.52
ja laskee kello 20.48
Utsjoella kello 5.21
ja laskee kello 21.07

Päivän sana
13.4. ”Kaiken sen tuli käydä toteen, mitä Mooseksen laissa, profeettojen kirjoissa ja psalmeissa on minusta kirjoitettu.” Nyt hän avasi heidän mielensä ymmärtämään kirjoitukset. Luuk. 24:44–45

14.4. Näin sanoo Herra Sebaot: ”Minä kylvän rauhaa ja menestystä. Viiniköynnös antaa hedelmänsä, maa tuottaa satonsa, ja taivas antaa sateensa.” Sak. 8:12

Nimipäiviä
Tänään maanantaina: Tellervo
Huomenna tiistaina: Taito

Mietelause
Mitä tehdään rakkaudesta, se tapahtuu aina hyvän ja pahan tuolla puolen.

Friedrich Nietzsche

MERKKIPÄIVIÄ

50-VUOTIAS

Agrologi **Katri Kantonen** 14.4.
Pälkäne. Matkoilla.

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Kun ajat, et soita!

Traktorin ajo, maatalouskoneiden käyttö ja eläinten ruokinta ovat tarkkoja, keskittymistä vaativia töitä. Hyvä ja turvallinen työympäristö mahdollistaa turvallisen ja tehokkaan työskentelyn.

Kun työhön keskittyy, työ sujuu. Useat samanaikaiset tehtävät koettelevat keskittymiskykyä.

Puhelimen pirinä, tekstiviestit ja tarkkuutta vaativa työ jakavat huomiokykyäsi. Ihmisen aivot eivät ole parhaimmillaan tilanteissa, joissa monia tehtäviä tehdään yhtäaikaisesti. Liian monet yhtäaikaiset tehtävät hidastavat työskentelyä ja heikentävät tarkkuutta. Vaikutus on sama kuin alkoholilla tai unen puutteella.

Puhelimen ajonaikaisen käytön ongelmat liittyvät sekä puheluihin että laitteen käsittelyyn. Ne heikentävät kuljettajan tarkkaavaisuutta. Saman aiheuttaa kiivas keskustelu matkustajien kanssa, silloin ajovirheiden riski kasvaa.

Kannattaa siis harkita, onko puhelimen käyttö ajon aikana tarpeellista.

Tekstiviestien kirjoittaminen tai lukeminen on vieläkin vaarallisempaa, koska silloin myös katse on poissa tiestä. Puhelimen käsittely vie tarkkavaisuutta, rajoittaa ajohallintalaitteiden käyttöä ja aiheuttaa vaihtelua ajonopeuteen häiriten muuta liikennettä.

Kännykän käyttö ilman hands free -laitetta ei ole sallittua ajoneuvon kuljettajalle. Silti lähes 80 prosenttia kuljettajista käyttää ajaessaan kännykkää toisinaan ja joka kuudes usein.

Vaaratilanteisiin puhelimen käytön vuoksi on joutunut noin 40 prosenttia kuljettajista. Nuorista kuljettajista lähes puolet on lukenut teksti- tai pikaviestejä ajaessaan.

Pellollakin on oltava tarkkana. Oikea kylvösyvyys, lannoitteen määrä, kylvökoneen leveys, oikea nopeus, ylä- ja alamäet, pellolla olevat esteet, kuten kivet ja tolpat vaativat traktorin kuljettajan täyden huomion.

Kännykkä on tarpeellinen työväline ja se on syytä pitää helposti saatavilla. Hätätilanteessa voi hälyttää apua. Myös tuotteiden ja tarvikkeiden saatavuus on helppo tarkistaa. Tarvittaessa kännykän avulla voi tehdä muistiinpanoja.

Kännykkä on kuitenkin apuväline. Älä anna sen häiritä keskittymistä työhösi. Liikenneturvakin suosittelee oivallisesti: Kun ajat, et soita. Kun soi, et vastaa.

ERKKI ESKOLA on Melan asiantuntija.
erkki.eskola@mela.fi

LUKENUT MIES

Nuhteettoman kuva

Tietokirjailija **Risto Uimosta** on arvosteltu siitä, että hän ei ole löytänyt keskustajohtaja **Juha Sipilästä** vikoja. Toimittajan pitää muka aina keskittyä ihmisten virheisiin tai edes keksiä heidän päänmenokseen perättömiä skandaaleja. Muutama tällainen toimittaja Sipilänkin perässä koko ajan on.

Reaalimaailmassa lasketaan vain aikaansaannokset. Sipilän lyhyellä poliittisella uralla niitä ei tietenkään voi paljon olla. Uimonen kuvaa ne tunnontarkasti. Ohuimmaksi jää kuvaus Sipilän ensimmäisestä saavutuksesta. Ällistyttävänä nopeasti tämä palautti niin sanotun keskustan kentän uskon. Siitä vankkurit lähtivät.

Toiseksi Sipilä onnistui vasemmistoliiton ministerin Paavo Arhinmäen kautta korjaamaan hallituksen yhteisöverouudistuksen kohtuuttomuuksia.

Vielä suurempi saavutus oli hallituksen kasvojen pelastaminen sote-uudistuksen ajauduttua umpikujaan.

Vaikka myös Sipilän johdolla kehitelty sote-malli osoittautui toimimattomaksi, saavutukset ovat oppositiopoliitikolle harvinaiset. Ehkä vastaavaa löytyi Päiviö Hetemäen (kok.) eduskuntakaudella. Mennään kokonaisuuden etu edellä. Kekkosen aikana sitä kutsuttiin pragmatismiksi.

Uimosen perusratkaisu, keskittyminen Juha Sipilän elämän ja työuran onnistumisiin on erittäin perusteltu.

Pohjois-Pohjanmaan valtalehden Kalevan entisenä päätoimittajana hän pystyy kuvaamaan Sipilän roolin Oulun teknologiaihmeessä. Sipilän itse ansaitussa rikkaudessa ei pitäisi tämän jälkeen olla mitään salaista.

Uskonnolla Sipilää lyödään perusteetta, vaikka Uimonen marssittaa Oulun piispan selostamaan asiat ytimiä myöten. Politiikan arvioinneissa ei usein ole kyse tiedosta vaan laiskan ajattelun tuomista harhoista.

PEKKA ALAROTU

Risto Uimonen: Juha Sipilä. Keskustajohtajan henkilökuva. 431 sivua. Minerva.

KARI SALONEN

Ilmi Peltola , Jukka Ahola, Erkki Keihäs ja Lassi Hakulinen olivat Metsällä-kirjoituskilpailun parhaat.

Metsällä-kirjoituskilpailu tuotti monipuolisen saaliin

Valtakunnalliseen Metsällä-kirjoituskilpailuun osallistui 500 kirjoittajaa. He kirjoittivat kilpailuun yhteensä 630 tekstiä.

Kirjoituskilpailun voitti kangasalalainen metsätalousinsinööri **Erkki Keihäs** tekstillään Miehuuskoe.

Stadin slangilla kirjoitettu teksti on kasvukertomus, jossa poika pohtii sukunsa vaiheita samalla kun hankkii kaupunkilaisen metsästyskokemuksen.

Keihäs on aiemminkin osallistunut menestyksekkäästi maaseutuaiheisiin kirjoituskilpailuihin.

”Näissä tekstin pituus on rajattu ja sen pystyy hahmottamaan. Voisi sitä pikkuhiljaa vähän enemmänkin kirjoittaa”, Keihäs pohti palkintojenjakotilaisuudessa keskiviikkona.

Stadin slangi kiehtoo kirjoittajaa, joka omien sanojensa mukaan on tässä kilpailutekstissään ”halunnut leikkiä sanoilla ja suomen kielellä”.

Keihäs ei itse metsästä.

”Mutta olen paljon tekemisissä sellaisten ihmisten kanssa, jotka metsästävät”, kertoo puunostajana Metsä Groupilla työskentelevä Keihäs.

Kilpailun toisen palkinnon sai tamperelainen **Lassi Hakulinen** tekstillään Hullunpoika. Kirjoitus sijoittuu ajallisesti talvisodan jälkeiseen aikaan, jolloin paranneltiin sodasta palanneiden henkisiä haavoja.

Kolmas palkinto jaettiin oululaisen **Jukka Aholan** ja karstulalaisen **Ilmi Peltolan** kesken.

Aholan teksti Lauri on kuvaus metsästävän miehen surutyöstä poikansa menetyksen jälkeen. Peltolan teksti Kuusjoen Jaskan häät puolestaan on hersyvä kuvaus häistä, joista sulhasen on kesken kaiken päästävä näädänmetsästykseen.

Kilpailussa jaettiin myös neljä kunniamainintaa. Ne saivat **Henry Aho** Teuvalta, **Kari Lyytikäinen** Nokialta, **Maarit Hämäläinen** Kontiolahdelta ja **Leena Valkeapää** Helsingistä.

Erkki Keihäs kirjoitti voittonovellinsa stadin slangilla.

Korkeatasoinen kilpailu

Metsällä-kirjoituskilpailun tuomariston puheenjohtaja **Lauri Kontro** luonnehtii kilpailuun saatuja tekstejä määrältään ja kattavuudeltaan suureksi. ”Se teki työstä mielenkiintoisen.”

Kontro kuvaa kilpailun tasoa korkeaksi.

”Hyvin erilaisia tekstejä palkittiin. Kerronnallisesti monet olivat huippusuorituksia. Suomen kansan verbaalinen lahjakkuus ei ole hävinnyt minnekään”, Kontro kiteytti.

Palkintojenjaon yhteydessä julkaistiin myös Metsällä-antologia, jonka on kustantanut Maahenki Oy.

Kirjaan valitut 22 tekstiä kertovat monipuolisesti suomalaisesta metsästysperinteestä sekä sen kokemista muutoksista.

”Meillä oli **Markku Hattulan** kanssa tekstejä kirjaan valitessamme kaksi kriteeriä: parhaat tekstit ja metsästys mahdollisimman monipuolisesti”, sanoo toinen kirjan toimittajista, **Ville Pekkanen** Maahenki-kustantamosta.

Metsällä-kirjoituskilpailun tekstejä julkaistaan jatkossa myös Maaseudun Tulevaisuudessa.

Metsällä-kirjoituskilpailun järjestivät Maahenki-kustantamo, Maaseudun Sivistysliitto, Suomen Metsästäjäliitto sekä Suomen Metsästysmuseo.

Kilpailun tuomaristoon kuuluivat puheenjohtajana päätoimittaja Lauri Kontro ja jäseninä kirjailija Markku Hattula, kirjailija Markku Turunen, kustantaja Liisa Heikkilä-Palo, kustannustoimittaja Lauri Oino ja intendentti Jukka Peltonen.

MAIKKI KULMALA

» Kirjoituskilpailuissa tekstin pituus on rajattu ja sen pystyy hahmottamaan. Voisi sitä pikkuhiljaa vähän enemmänkin kirjoittaa.
ERKKI KEIHÄS

Vuoden maisematekoa voi nyt ehdottaa

Maa- ja kotitalousnaiset valitsevat ensi syksynä vuoden maisemateon.

Kilpailussa valitaan ehdotusten perusteella sekä maakuntien että Suomen parhaat maisemateot. Tunnustuksen saaja voi olla yksittäinen henkilö, paikallinen yhdistys, talkooporukka tai muu taho.

Hoidettu maisema lisää alueen vetovoimaisuutta ja parantaa asukkaiden viihtyvyyttä.

”Toivomme, että kilpailun myötä yhä useamman asukkaan silmät avautuisivat näkemään kotimaiseman kauneuden”, sanoo Maa- ja kotitalousnaisten Keskuksen kehityspäällikkö **Hannele Partanen.**

Kilpailuun lähetetään elokuun loppuun mennessä kuvia maisemasta ennen ja jälkeen maisemateon sekä kuvaus maisemateon tuloksista, mitä tehtiin ja ketkä tekivät. Kuvailuun liitetään myös perustelut, miksi juuri tämä olisi vuoden maisemateon arvoinen.

Ehdotukset lähetetään yhteystietoineen maa- ja kotitalousnaisten piirikeskuksen maisema-asiantuntijalle.

Maa- ja kotitalousnaisten/Pro Agrian piirikeskusten maisema-asiantuntijat valitsevat yhdessä asiantuntijaraadin kanssa ehdotusten perusteella maakuntien parhaat maisemateot syyskuussa.

Maakunnallisista voittajista valitaan Suomen vuoden maisemateko, joka julkistetaan lokakuussa.

MAIKKI KULMALA
www.maajakotitalousnaiset.fi/vuodenmaisemateko

Luonnonvarakeskus etsii vanhoja puutarhakasveja

Luonnonvarakeskus Luke kerää tietoja vanhoista paikallisista puutarhakasveista. Nyt toivotaan erityisesti tietoa koristekasveista ja etenkin sipulikukista. Lisäksi kaivataan vanhoja, punamaltoisia raparpereja.

Vanhat puutarhakasvit kiinnostavat tutkijoita monesta syystä.

”Vanhoilla koristekasveilla on kiistaton arvo. Ne ovat usein pitkäikäisiä, kestäviä ja helppohoitoisia. Lisäksi ne ovat sopeutuneet pohjoiseen ilmastoon ja sopivat suomalaiseen kulttuuriympäristöön”, sanoo vanhempi tutkija **Sirkka Juhanoja** Lukesta.

Myös vanhat viljelyssä olevat härkäpavut ja herneet kiinnostavat. Tietoa kaivataan omenan paikallislajikkeista Hannulan Talvi, Lemun Talvi ja Tammisaari.

Lukessa etsitään tietoa kaikista sipulikukista, jotka ovat kasvaneet 1950-luvulla tai sitä ennen. Tutkijoita kiinnostavat yhtä hyvin laajoina kasvustoina leviävät lajit kuin harvinaiset yksittäiset kasvit.

”Kerro meille helmililjoista, hyasinteista, kevättähdistä, krookuksista, käenrieskoista, laukoista, lumikelloista, narsisseista, pienistä varhaiskevään kurjenmiekoista, pikarililjoista, posliinihyasinteista, rusko- ja sahramililjoista, sinililjoista, tiikerililjoista, tulppaaneista ja varjoliljoista”, Juhanoja kannustaa.

Tietoa toivotaan myös harvinaisista sipulikukista, kuten kellohyasinteista, kevätlumipisaroista, jotka tunnetaan myös kevätkelloina, koiranhampaista, kuningasliljoista, madonnanliljoista, miekkaliljoista, paratiisililjoista, kesälumipisaroista eli suvikelloista ja tähdikkeistä.

Vanhat helmililjat kiinnostavat tutkijoita.

Raparperi on yksi yleisimmistä kotipuutarhojen monivuotisista ja pitkäikäisistä kasveista. Siitä on kuitenkin vähän tietoa. Suomessa on ennen 1940-lukua viljelty puna- tai valkomaltoisia sekä aikaisia ohutvartisia raparperilajikkeita. Harvinaisia ovat myös vanhat makeat ja vähähappoiset raparperit.

Raparperi on helppo tunnistaa ja tietoja kerätään raparperin omistajaa haastattelemalla. Kuulutukseen voivat vastata myös kaikki vanhoista raparpereista tietävät henkilöt. Vastauksia toivotaan varsinkin Sisä-Suomesta ja Pohjanmaalta. Vastata voi heinäkuun loppuun asti.

MAIKKI KULMALA
www.luke.fi/kasvigeenivarat